

Onderzoek en operatie van de schildwachtlier bij borstkanker

Informatie
voor patiënten

Uw chirurg heeft met u besproken dat vóór de verwijdering van de borstkanker eerst de schildwachtklier wordt onderzocht. Deze folder geeft u informatie over wat de chirurg met u besproken heeft.

Waarom verwijdering van de schildwachtklier?

Bij de chirurgische behandeling van borstkanker is het van belang om te weten of er uitzaaiingen zijn in de lymfeklieren in de oksel. De lymfeafvoer van de borst naar de oksel gaat volgens een vast patroon. Door radioactiviteit in te spuiten kunnen we deze lymfeafvoer in kaart brengen en kunnen we de eerste lymfeklier, die vanuit de borst gepasseerd wordt, vinden. Mochten er vanuit de borst uitzaaiingen naar de lymfeklieren zijn gegaan dan zullen deze zich als eerste nestelen in deze eerste lymfeklier, de schildwachtklier.

Is deze lymfeklier 'schoon', dan hoeft de oksel verder niet geopereerd te worden. Bevat de schildwachtklier een uitzaaiing van de borstkanker, dan worden tijdens de operatie aan de borst ook de overige lymfeklieren in de oksel weggehaald.

Het onderzoek op de afdeling nucleaire geneeskunde

In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten om een schildwachtklieronderzoek te laten doen op de afdeling nucleaire geneeskunde van het CWZ.

Een schildwachtklieronderzoek wordt ook wel poortwachtersklier onderzoek of sentinel node scintigrafie of lymfekliercan genoemd.

Een schildwachtklieronderzoek is een nucleair geneeskundig

onderzoek, waarbij lymfklieren opgespoord worden, die als eerste in contact staan met een gezwell in de borst. Deze folder beschrijft de meest voorkomende gang van zaken bij het onderzoek.

Het kan zijn dat de arts een andere methode kiest, die beter aansluit bij uw situatie.

Vorbereiding

Voor dit onderzoek zijn geen bijzondere voorbereidingen nodig. U mag gewoon eten en drinken en u kunt uw medicijnen gewoon innemen, tenzij dit anders met u besproken is.

Melden

10 minuten voor de afspraaktijd meldt u zich bij Meldpunt 3b. U wordt daar verwezen naar de juiste wachtruimte. Zodra u aan de beurt bent, wordt u opgehaald.

Onderzoek

Het schilwachtklier onderzoek wordt verdeeld over twee dagen.

Dag 1:

Het onderzoek wordt gedaan met een radioactieve stof. In de onderzoekskamer vraagt de laborant u het bovenlichaam bloot te maken. U gaat op de onderzoekstafel liggen. De laborant spuit met een injectiespuit een kleine hoeveelheid radioactieve stof in aan de rand van de tepelhof. Behalve de prik voelt u niets. U krijgt het niet extra warm en u wordt er niet misselijk, akelig of slaperig van. De stof verspreidt zich langzaam en hoopt zich op in de lymfeklier (schildwachtklier). Na de injectie is het raadzaam om de injectieplaats enkele minuten zachtjes te masseren.

Dag 2:

De volgende ochtend komt u weer op de afdeling nucleaire geneeskunde. Dan worden er met een gammacamera foto's gemaakt van de oksel. U ontbloot het bovenlichaam en gaat op de onderzoekstafel liggen. Boven u bevindt zich een gammacamera. In verschillende lichaamshoudingen worden drie à vier opnames gemaakt van vijf à tien minuten per opname. Aansluitend wordt de plaats van de lymfeklier(en) gemarkeerd met een viltstift op de huid.

Duur van het onderzoek

De eerste dag krijgt u alleen een injectie, dit duurt ongeveer tien minuten. De tweede dag worden de foto's gemaakt en dit duurt ongeveer dertig minuten.

Mogelijke risico's en complicaties

De hoeveelheid radioactieve stof die u krijgt toegediend bij een nucleair onderzoek is erg klein. De hoeveelheid straling waaraan u wordt blootgesteld is vergelijkbaar met die van het maken van een röntgenfoto. U zult hiervan geen nadelig effect ondervinden. Van de ingespoten stof merkt u niets. Na enkele dagen is de radioactieve stof uit uw lichaam verdwenen. U vormt geen stralingsgevaar voor uw omgeving gedurende de tijd dat deze stof in uw lichaam zit. Allergische reacties komen uiterst zelden voor, en dan alleen in lichte mate. Er bestaat een kleine kans op een bloeduitstorting door het aanprikken van een bloedvat. Deze verdwijnt na enkele dagen vanzelf.

Zwangerschap

Bent u zwanger of bestaat de kans dat u zwanger bent, neem dan contact op met uw behandelend specialist. Uw specialist kan dan overwegen een ander onderzoek (zonder straling) te laten doen.

Borstvoeding

Als u borstvoeding geeft, moet dit meestal korte tijd onderbroken worden. Hoe lang die onderbreking duurt, is afhankelijk van het soort onderzoek. Dit overlegt de nucleair geneeskundige met u.

Nazorg

De eerste dag kunt u na de inspuiting zelfstandig naar huis. De rijvaardigheid wordt niet beïnvloed. U kunt gewoon eten en drinken. De tweede dag mag u na de foto's ook zelfstandig naar huis en meldt u zich 's middags op het afgesproken tijdstip op afdeling C42.

Tijdstip van opname

U meldt zich op het afgesproken tijdstip op afdeling C42. Op de afdeling wordt u naar uw kamer gebracht, waar u verder informatie krijgt over het verloop van uw verblijf. Ook zal er nog een aantal voorbereidingen getroffen worden zoals:

- controleren bloeddruk, pols, temperatuur.
- toediening medicijnen voor de operatie. U krijgt twee tabletten paracetamol en een tablet dormicum. Van de dormicum kunt u wat suffig worden. Het is dan ook aanbevolen dat er iemand is die u ophaalt na de ingreep.
- inbrengen infuus.

Meestal moet u nog even wachten voor u aan de beurt bent. De medewerker van de patiëntenvervoersdienst brengt u naar de afdeling waar de ingreep plaats zal vinden. Natuurlijk mag uw partner/metgezel met u mee lopen.

Verwijderen van de schildwachtklier

Het verwijderen van de schildwachtklier gebeurt onder plaatselijke verdoving en u hoeft niet nuchter te blijven. Nadat de chirurg het okselgebied verdoofd heeft, zal er nog een blauwe kleurstof rond de tumor worden gespoten. Bij de operatie kan de chirurg nu de schildwachtklier goed herkennen aan de blauwe kleur en aan de resterende radioactiviteit. De schildwachtklier(en) wordt verwijderd. Om de klier te kunnen verwijderen zal in de oksel, onder de haargrens, een incisie gemaakt worden van ongeveer drie tot vier cm. Na de ingreep zal dit onderhuids gehecht worden, door middel van oplosbare hechtingen. Er bestaat een kans op een bloeduitstorting na de ingreep.

De hele ingreep duurt ongeveer een half uur tot een uur. De verwijderde lymfeklieren worden naar de afdeling pathologie gestuurd voor microscopisch onderzoek, om zo vast te kunnen stellen of er uitzaaiingen in de lymfeklier aanwezig zijn.

Na de operatie

Zodra u na de ingreep terug bent op de afdeling, zal de verpleegkundige opnieuw uw bloeddruk en pols controleren. Als u zich goed voelt mag u in de loop van de middag naar huis. De verpleegkundige zal aangeven hoe laat u opgehaald kunt worden.

Door de inspuiting van de blauwe kleurstof kan de urine blauwgroen verkleuren.

Ook kan de huidskleur wat grauw worden. Mocht u overgeven, dan kan het braaksel ook blauw gekleurd zijn. Deze verschijnselen verdwijnen meestal binnen 24 uur. De inspuitplaats op de huid kan blauw verkleuren. Deze verkleuring kan lang blijven bestaan (soms wel een jaar).

Een dag na de ingreep mag u de pleister van de operatiewond verwijderen en weer douchen. Wij adviseren u de eerste paar dagen niet in bad te gaan.

Het is mogelijk dat u na de ingreep nog pijnklachten heeft. Hiervoor mag u zonodig thuis paracetamol gebruiken. Maximaal vier maal daags twee tabletten.

Wanneer contact opnemen?

Neemt u de eerste week na de operatie contact op met de mammacareverpleegkundige bij:

- Hevige pijnklachten die niet verdwijnen als u pijnstillers gebruikt.
- Tekenen van infectie: wond is gezwollen, rood en warm, gaat open en/of er komt wondvocht uit.
- Temperatuur hoger dan 38,5 graden kort na de operatie.

Tijdens kantooruren belt u de mammacareverpleegkundige (024) 365 71 12.

Buiten kantooruren belt u het CWZ (024) 365 76 57 en vraagt naar de dienstdoende chirurg.

De uitslag

De definitieve uitslag van het microscopisch onderzoek duurt ongeveer één week. Als er geen uitzaaiingen worden gevonden, worden de overige lymfeklieren niet verwijderd. Wanneer er wel uitzaaiingen in de schildwachtklier worden gevonden dan zullen ook de overige lymfeklieren uit de oksel worden verwijderd. Dit gebeurt dan tegelijk met de operatie van de borst.

Vragen

Maakt u zich zorgen of heeft u vragen dan kunt u tijdens de kantooruren contact opnemen met de mammacareverpleegkundige.

Verhinderling

Bent u op de dag van het onderzoek verhinderd, belt u dan zo snel mogelijk de mammacareverpleegkundige.

Adres en telefoonnummer

Canisius Wilhelmina Ziekenhuis
Weg door Jonkerbos 100
6532 SZ Nijmegen

Mammapoli (B58)

Melden bij Meldpunt 2B
Telefoon (024) 365 71 12 (bereikbaar van 8.30 tot 16.30 uur)
Email: mammapoli@cwz.nl

Website: www.chirurgie.cwz.nl